

ОПРЕДЕЛЕНИЕ

№ 577

гр. София , 01.09.2021 г.

СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, ТО VI-17 в закрито заседание на първи септември, през две хиляди двадесет и първа година в следния състав:

Председател: Диляна Господинова

като разгледа докладваното от Диляна Господинова Търговско дело № 20211100901258 по описа за 2021 година

Производството е образувано по искова молба, подадена от Д. ИВ. Б. срещу „У.М.Б. за А.Л. „А.““ ЕАД, Министъра на здравеопазването, АТ. Г. АТ., В. В. П. и Р. М. СТ..

Съдът, като прецени изложените в исковата молба обстоятелства намира следното:

На първо място следва да се посочи, че съдът намира, че исковете, предявени с исковата молба, по която е образувано настоящото дело, не следва да бъдат разгледани по същество, тъй като тази искова молба е нередовна и ищецът не е отстранил в срок констатираните от съда нередовности, поради което са налице предпоставките на чл. 129, ал. 3 ГПК и тя следва да бъде върната.

С разпореждане, постановено на 21.07.2021 г. по настоящото дело, съдът е констатирал, че подадената от Д. ИВ. Б. искова молба е нередовна и е дал изрични и конкретни указания на ищеца да отстрани констатираните нередовности в определен от съда срок. С посоченото разпореждане ищецът е предупреден и за последиците от неизпълнение на дадените указания в определения със съдебния акт срок.

Разпореждането, с което е оставена без движение исковата молба, е връчено на ищеца лично на 26.07.2021 г., от която дата тече и едноседмичният срок за изпълнение на дадените от съда указания. Той изтича на 02.08.2021 г., до който момент нередовностите на исковата молба не са отстранени, поради което и на основание чл. 129, ал. 3 ГПК исковата молба, за разглеждане на която е образувано делото, следва да бъде върната.

Наред с горното, въпреки нередовностите на исковата молба, съдът намира, че може да се заключи, че предявените с нея искове са и недопустими.

Предмет на разглеждане в настоящото производство са предявени от Д. ИВ. Б. срещу „У.М.Б. за А.Л. „А.““ ЕАД и срещу още четирима ответници искове, с които се оспорват като порочни решенията на едноличния собственик на капитала на „У.М.Б. за А.Л. „А.““

ЕАД, въз основа на които е направено искането за вписване в търговския регистър по партидата на това дружество на промени във вече вписаните обстоятелства по регистърно производство, образувано по заявление с вх. № 20210701135341.

Съдът констатира, че е налице противоречие между пороците, от които ищецът твърди, че страдат оспорените от него решения на едноличния собственик на капитала на „У.М.Б. за А.Л. „А.““ ЕАД и последиците, до които той сочи, че те водят по отношение на приетите решения и съответно на последиците, които иска да бъдат постановени от съда.

Пороците на процесните решения, на които се позовава ищецът в исковата молба, са такива, които при съобразяване на критериите, посочени в Тълкувателно решение № 1 от 06.12.2002 г., постановено по тълк.д. № 1/2002 г. на ОСГК на ВКС, водят не до тяхната нищожност, а до незаконосъобразността им. В тълкувателното решение са дадени указания, че нищожни са единствено следните решения на Общото събрание: 1) решенията, посочени в чл. 75, ал. 2 вр. с ал. 1 ТЗ, 2) липсващото /невзето/ решение на Общото събрание, което е отразено като съществуващо в протокола на ОС или в протоколната книга на дружеството, както и ако е вписано в търговския регистър, 3) решението, което е извън пределите на определената от закона и учредителния акт компетентност на органа, който го е приел. В исковата молба не са изложени твърдения за наличието на нито един от изброените пороци. Ето защо следва да се приеме, че в случая въпреки, че ищецът иска от съда да прогласи нищожност на решенията на върховния орган на ответното дружество, той всъщност сочи пороци, които водят до тяхната незаконосъобразност и ги правят отменяеми, каквито са тези за нарушаване на императивни законови разпоредби на Закона за публичните предприятия. С нормата на чл. 74 ТЗ в закона е уредено потестативното право да се иска отмяна на незаконосъобразни решения на върховния орган на търговското дружество. Това право възниква за определен кръг субекти и това са тези изрично посочени в цитираната законова разпоредба – съдружниците съответно акционерите в едно търговско дружество. Ето защо и активно процесуалноправно легитимирани да предявят конститутивния иск по чл. 74 ТЗ са само съдружниците в дружество с правноорганизационна форма ООД, съответно акционерите в акционерно търговско дружество. Ищецът няма качеството на акционер в ответното акционерно дружество, в което целият капиталът се притежава от Държавата, което означава, че той не е сред лицата, които са легитимирани да искат отмяна на незаконосъобразни решения на едноличния собственик на капитала на това дружество по реда на чл. 74 ТЗ, което налага извод за недопустимост на предявения пред СГС иск, ако се приеме, че това е неговата правна квалификация.

Ако се съобрази заявения от ищеца петитум и се приеме, че с подаване на исковата молба съдът е сезиран с иск, с който се иска да бъде прогласена нищожността на решенията на едноличния собственик на капитала на „У.М.Б. за А.Л. „А.““ ЕАД, то съдът отново счита, че предявеният иск е недопустим.

В т. II от цитираното Тълкувателно решение е посочено, че нищожност на решението на ОС може да се установи чрез самостоятелен иск, който може да бъде предявен от всяко

едно лице, което притежава правен интерес /и от членове на дружеството, както и от трети лица/, като е направено разграничение по отношение на пътя за защита срещу такова решение, като е прието, че в случаите, в които то подлежи на вписване в търговския регистър и действието на това вписване е конститутивно, то тогава защитата на лицето, имащо правен интерес, не е чрез предявяване на установителен иск по общия ред, а е чрез предявяване на специалния иск по чл. 29 ЗТРРЮЛНЦ, който има за предмет установяване несъществуването на вписано обстоятелство, а когато взетото решение не е от тези, за които в закона е предвидено, че се вписват, нищожността му може да бъде установена чрез иск с правно основание чл. 124, ал. 1 ГПК, т.е. по общия исков ред.

В случая се установява, че решенията на едноличния собственик на капитала на „УМ.Б. за А.Л. „А.“ ЕАД, които следва да се приеме, че са предмет на предявения иск за установяване на тяхната нищожност, въпреки неточното им и непълното индивидуализиране в исковата молба, са тези за освобождаване на лицата Б.И.Б., Д. ИВ. Б. и А.Х.О. като членове на съвета на директорите на дружеството, както и за избор на лицата АТ. Г. АТ., В. В. П. и Р. М. СТ. за нови членове на този орган. Съгласно чл. 231, ал. 4 ТЗ всички тези решения подлежат на вписване в търговския регистър, като вписването в тези случаи има конститутивен ефект, т.е. явява се елемент от правопораждащия фактически състав, съгласно изричното разпореждане на закона. С оглед на това и съдебната защита срещу тяхната нищожност може да се осъществи чрез предявяване на установителен иск по чл. 29 ЗТРРЮЛНЦ, след като породените от тях обстоятелства бъдат вписани в търговския регистър, от който момент те пораждаат действие срещу трети за дружеството лица, какъвто е и ищецът, който, както се посочи, няма качеството на акционер в ответното търговско дружество. Ето защо и ако се приеме, че с подадената пред СГС искова молба ищецът се защитава срещу нищожността на описаните в петитума решения на едноличния собственик на капитала, то този иск, който е установителен по своя характер трябва да се квалифицира като такъв за установяване несъществуването на вписани обстоятелства по чл. 29 ЗТРРЮЛНЦ /при справка, извършена от съда за вписаните обстоятелства по партидата на „УМ.Б. за А.Л. „А.“ ЕАД, се установява, че обстоятелствата, породени от решенията, предмет на предявения пред СГС установителен иск, които касаят нов членски състав на управителните органи на дружеството, са вписани в търговския регистър на 07.07.2021 г./.

Съдът счита, че предявеният от Д.Б. иск с правна квалификация чл. 29 ЗТРРЮЛНЦ също е недопустим поради липса на правен интерес от неговото предявяване.

Абсолютна процесуална предпоставка за допустимост на предявен установителен иск, за наличието на която съдът следи служебно, е съществуването на правен интерес за ищеца от търсената с него защита, който интерес следва винаги да е конкретен. Правен интерес от търсената с установителния иск защита в случая би бил налице, когато третото лице твърди, че за него съществуват права, които са накърнени от приетото от едноличния собственик на капитала решение, което се твърди да е нищожно и от вписването в търговския регистър на обстоятелствата, които възникват от така приетото решение.

За да отговори на въпроса дали в процесния случай е налице правен интерес от предявения иск за установяване на вписаното в търговския регистър по партидата на „У.М.Б. за А.Л. „А.““ ЕАД несъществуващо обстоятелство, съдът съображава, че ищецът твърди, че е бил член съвета на директорите, както и че е бил освободен като такъв с решение, взето от едноличния собственик на капитала, което счита за порочно, въз основа на което решение е извършено вписване в търговския регистър, което също е порочно. Следователно ищецът е трето лице за ответното дружество, като с предявяване на установителния иск, той цели да защити следното субективно материално право, което счита, че има, а именно да бъде член на управителния орган на ответното дружество. Ищецът не твърди за него да съществува друго материално право, което да е накърнено с вписването в търговския регистър на обстоятелството по освобождаването му като член на съвета на директорите.

При тълкуване на разпоредбите в ТЗ, с които се регламентират правилата относно възникването, съществуването и дейността на акционерни дружества, се налага извода, че с тях не е уредено съществуването на субективно право на което и да е лице да бъде избрано в състава на управителните органи на акционерното дружество – такова право по силата на закона няма нито акционера, нито което и да е трето на акционерното дружество лице. Такова право може да е предвидено да възниква за акционера с устава на дружеството, при което към общите права на акционера, които са уредени в ТЗ се прибавя и правото му да бъде избран като член на съветите, които са управителните органи на този вид търговско дружество. Това право обаче съгласно устава никога не може да възникне за трети на дружеството лица. След като за едно трето лице не съществува гарантирано от закона право да участва в управлението на търговското дружество, то това лице не може да обоснове с нарушаването на такова право наличието на правен интерес от предявяване на иск за установяване, че вписването на освобождаването му като член на управителния орган в търговския регистър е несъществуващо обстоятелство, поради нищожност на решението на върховния орган за неговото освобождаване. Това се приема и в практиката на Върховния касационен съд, постановена по реда на чл. 290 ГПК, като в този смисъл е произнасянето в решение № 234 от 23.12.2016 г., постановено по т.д. № 54/ 2016 г. по описа на ВКС, I т.о.

Предвид горното и доколкото Д.Б. не е член на ответното акционерно дружество, трябва да се приеме, че той няма и не може да има предвидено в закона право да участва в неговото управление, поради което и приемането на решение от едноличния собственик на капитала за освобождаване на това лице като член на съвета на директорите на „У.М.Б. за А.Л. „А.““ ЕАД, както и вписването на това обстоятелство в търговския регистър не накърняват негово субективно материално право да бъде избран за член в този управителен орган.

Освен изложеното, съдът съображава и това, че правото да избере едно лице за член на съвета на директорите при акционерно дружество с едностепенна система на управление, както и да го освободи като член на този орган са предоставени по силата на закона на

върховния орган на дружеството, което е общото събрание /чл. 221, т. 4 ТЗ/. Освобождаването на член на съвета на директорите не е обвързано със съществуване на каквито и да било основания и е предоставено на свободната преценка на общото събрание. След като законодателят е предоставил в изключителна компетентност на върховния орган на акционерното дружество правото да избира и освобождава едно лице като член на управителния му орган, като това може да бъде направено във всеки един момент и не зависи изобщо от поведението и волята на това лице, то трябва да се приеме, че освобождаването на член на съвета на директорите, както и вписването на такова обстоятелство в търговския регистър, няма как да може да засегне някакво субективно право на това лице.

Това, че с приемане на решението за освобождаване на ищеца като член на съвета на директорите на „У.М.Б. за А.Л. „А.““ ЕАД и с вписването на това обстоятелство в търговския регистър, не се засягат каквото и да било права на това лице, означава, че то няма правен интерес от водене на установителен иск по чл. 29 ЗТРРЮЛНЦ, което прави този иск недопустим и исковата молба, с която той е предявен следва да бъде върната на основание чл. 130 ГПК.

Съдът намира за недопустими и установителните иски, предявени срещу Министъра на здравеопазването, АТ. Г. АТ., В. В. П. и Р. М. СТ., които имат за предмет установяване спрямо тези лица на несъществуване на обстоятелства, които са вписани в търговския регистър по партидата на друг правен субект, а именно на търговското дружество „У.М.Б. за А.Л. „А.““ ЕАД. Както вписването на определено обстоятелство, така и заличаването на това вписване в резултат на постановено положително като краен резултат съдебно решение, се извършват в търговския регистър по партидата на определен търговец, поради което и именно това е правният субект, чиято правна сфера се засяга при предявяване на посочения установителен иск по чл. 29 ЗТРРЮЛНЦ. Ето защо и този търговец, по чиято партия е извършено вписването, който в случая е „У.М.Б. за А.Л. „А.““ ЕАД, е пасивно легитимиран да участва като ответник по иска, с който заинтересовано лице цели да установи несъществуването на вписаните обстоятелства. Нито един друг правен субект не може да бъде надлежен ответник по иска по чл. 29 ЗТРРЮЛНЦ, тъй като вписването в търговския регистър, което се твърди да страда от определен порок и чието заличаване се цели, не е направено по неговата партия и следователно провеждането на този иск няма как да засегне никакви притежавани от него права. Това означава, че лицата Министъра на здравеопазването, АТ. Г. АТ., В. В. П. и Р. М. СТ. не могат да бъдат надлежни ответници по предявения в процеса установителен иск по чл. 29 ЗТРРЮЛНЦ. Това също е основание за връщане на исковата молба, в частта, с която този иск е предявен за разглеждане пред съда срещу посочените лица.

Така мотивиран съдът

ОПРЕДЕЛИ:

ВРЪЩА искова молба с вх. на СГС № 7233/ 05.07.2021 г., подадена от Д. ИВ. Б. срещу „У.М.Б. за А.Л. „А.““ ЕАД, Министъра на здравеопазването, АТ. Г. АТ., В. В. П. и Р. М. СТ., поради недопустимост на предявените с нея искове.

Определението подлежи на обжалване пред Софийски апелативен съд с частна жалба в едноседмичен срок от съобщаването му на ищеца.

Съдия при Софийски градски съд: _____